

11. Парламент младих са слива ријеке Саве

КОНКУРС НА ТЕМУ „РАДИМО ЗАЈЕДНО С ПРИРОДОМ!“

У оквиру организовања **11. Парламента младих са слива ријеке Саве**, Међународна комисија за слив ријеке Саве (Савска комисија) расписује за ученике средњих школа и младе узраста од 19 до 25 година конкурс на тему **„Радимо заједно с природом!“**. Тема се односи на коришћење природних рјешења (Nature Based Solutions - NBS) у области управљања водама.

Правила конкурса

1. Учествовање

На конкурс могу учествовати тимови из држава које дијеле слив ријеке Саве и чланице су Савске комисије (Босна и Херцеговина, Хрватска, Словенија и Србија) и то:

- **тимови ученика средњих школа** – Свака средња школа може учествовати с једним или више тимова ученика, с ментором (професором) на челу. Тимови се састоје од 5 ученика. Сваки ученик може бити члан само једног тима, док један ментор може бити на челу више тимова.
- **тимови младих узраста од 19 до 25 година** – Број чланова тима ограничен је на 2-5 особа. Једна особа може бити члан само једног тима.

Сваки тим може учествовати у конкурс с једном пријавом.

2. Трајање

Конкурс је отворен од 17.3.2023. до 24.5.2023.

3. Тема

Посљедњих деценија свједоци смо све веће потражње за водом. Разлози су углавном везани за све већи број становника и промијењене навике, економски развој и учинке климатских промјена. Потребе за водом у домаћинству, као и у пољопривреди и индустрији, у сталном су порасту, стога је потребно у скорој будућности повећати бригу о водним ресурсима, односно њима управљати на одржив начин. Истовремено, климатске промјене изазивају све чешће и интензивније екстремне догађаје попут суша и поплава, који узрокују еколошку и друштвену штету.

У управљању водама све су популарнија тзв. природна рјешења (Nature Based Solutions - NBS) која су одржива и уз основне функције задржавања и прочишћавања воде подржавају и друге услуге екосистема, а такође повољно утичу на биоразноврсност, ублажавање климатских промјена, побољшање животне средине. NBS рјешења надахнута и подржана природом која су трошковно ефикасна, а истовремено доносе еколошке, друштвене и економске користи и помажу у креирању отпорности на климатске промјене. Иако је потенцијал природних рјешења препознат и

имплементирани су многи примјери добре праксе, NBS су на многим мјестима још увијек у сјени конвенционалних рјешења, углавном због недостатка информација и знања.

Овогодишњи 11. Парламента младих с мотом „Радимо заједно с природом!“ има за циљ да млади прошире своје знање о природним рјешењима у управљању водама. Фокус ће бити на практичним примјерима, потенцијалима и изазовима у имплементацији рјешења заснованих на природи који се углавном односе на управљање водама, обнову водених екосистема, управљање зеленим површинама и урбану регенерацију.

Конкретни изазови за које је потребно пронаћи природна рјешења су:

- Управљање сушама и поплавама (нпр. изградња вјештачких мочвара и базена за задржавање воде),
- Смањење загађења вода (нпр. изградњом биљних уређаја за прочишћавање отпадних вода у мањим насељима, заштитним појасима уз водотоке или плутајућим острвима на стајаћим водама),
- Повећање отпорности у урбаним срединама (нпр. изградњом кишних вртова, зелених кровова и зидова, зелених коридора и површина те ренатурализацијом урбаних водених површина).

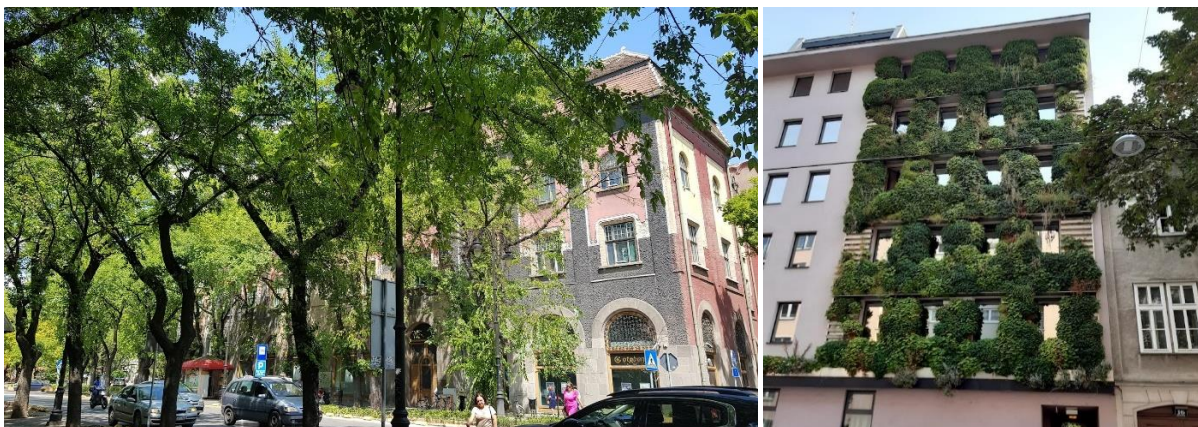

Слике 1: Мјеста задржавања воде и заштитни појасеви за спрјечавање дифузног загађења узрокованог пољопривредом скупљају отицање с пољопривредних подручја, чиме штите природна водна тијела низводно од загађења хранљивим материјама, остацима пестицида и седиментима. Такође доприносе повећању биоразноврсности и задржавању воде, чиме се смањују учинци суша. (Фото: Д. Истенич, Shema: LIMNOS d.o.o)

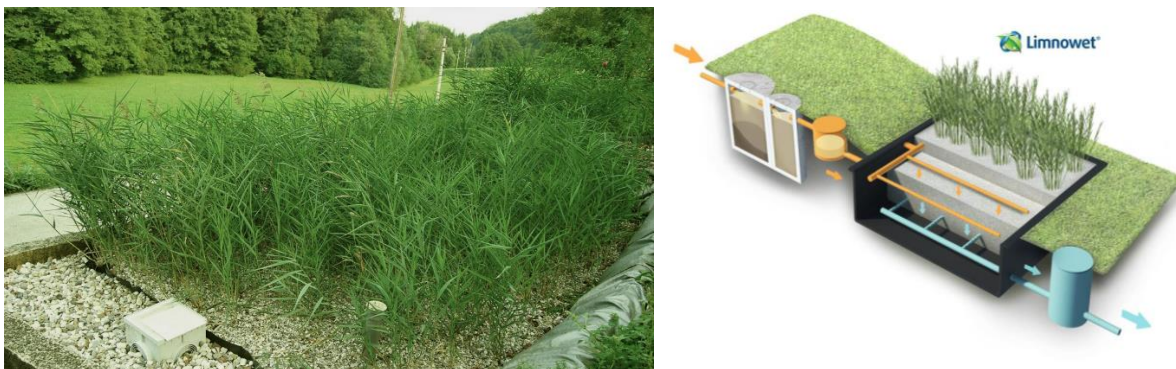

Слике 2: Кишни врт за задржавање и прочишћавање оброринских вода са улице, паркиралишта или кровова: вода се прочишћава филтрацијом кроз супстрат, дјеловањем микроба и упијањем од стране биљака. Кишни вртови такође су прекрасан естетски

елемент који повећава биолошку разноврсност и ублажава учинак топлотних ostrva у градовима. (Фото: Д. Истенич)

Слике 3: Урбано дрвеће и зелени зидови доприносе ублажавању отицања кишних вода у градским срединама и доприносе њиховом прочишћавању, а подржавају и биоразноврсност. За њихов успјешан рад неопходан је избор одговарајуће биљне врсте, супстрата за садњу и снабдјеვენост довољном количином воде. (Фото: Д. Истенич)

Слике 4: Биљни уређаји за прочишћавање отпадних вода природно су, ефикасно и робусно рјешење за прочишћавање отпадних вода из индивидуалних кућа и насеља. (Фото и Shema: LIMNOS d.o.o)

4. Задатак

Задатак је помоћу мултимедијалних алата (MS PowerPoint, Prezi, Sway, ArcGIS Story Maps, YouTube или других алата доступних на друштвеним мрежама) презентовати примјере постојећих природних рјешења у својој непосредној околини, или одабрати и описати одређени постојећи проблем и показати како би се могао ријешити коришћењем природних рјешења у свом окружењу или изабрати. Рад не смије да траје дуже од 10 минута.

Учесници могу прикупити потребне податке и информације од надлежних институција или стручњака, из литературе и са веб страница. Важно је да је рад резултат истраживања и размишљања младих људи о задатој теми.

Рад може да буде на било ком од службених језика Савске комисије (босански, хрватски, словенски, српски) или на енглеском, а може бити и вишејезичан.

5. On line семинар

Како би тема била што јасније представљена свим потенцијалним учесницима, Савска комисија ће заједно са партнерима Global Water Partnership Central and Eastern Europe - GWP СЕЕ и Грађевинским факултетом Универзитета у Београду организовати кратки on line семинар, који ће се одржати 30.3.2023. од 12:00 до 13:30 часова.

На on line семинару могу да учествују сви који желе научити нешто више о кориштењу природних рјешења у управљању водама, независно од тога да ли ће учествовати на конкурс или не. Напомињемо да учествовање на on line семинару није услов за учествовање на конкурс, али ће бити од велике помоћи свима који одлуче да раде на задатку.

On line семинар је намијењен ученицима средњих школа, професорима и младима узраста од 19 до 25 година. Предавачи ће користити енглески језик, а учесници могу да постављају питања на енглеском или на локалним језицима.

Сви који желе да учествују на on line семинару требају да се до 25.3.2023. пријаве на е-маил isrbc@savacommission.org како би им се могао послати линк за спајање.

6. Пријаве на конкурс

Тимови се пријављују на конкурс е-маилом на адресу: isrbc@savacommission.org до 24.5.2023. слањем свог мултимедијалног рада и попуњене пријавнице која се налази у прилогу, а која може да се попуни на једном од службених језика Савске комисије (босански, хрватски, словенски, српски) или на енглеском језику.

7. Ауторска права

Савска комисија не преузима никакву одговорност за било какве спорове везане уз власништво, односно за ауторска права над пријавама које учесници пошаљу Савској комисији ради учествовања на конкурс.

8. Одабир најбољих мултимедијалних радова

Предвиђено је да **сви пријављени тимови представе своје радове на online радионици** која ће се одржати 1.6.2023. у оквиру обиљежавања Дана Саве.

Стручни оцјењивачки жири ће прегледати и оцијенити све пристигле пријаве те ће међу пријавама тимова ученика средњих школа одабрати по два најбоља рада из сваке државе (8 тимова), док ће међу пријавама тимова младих узраста од 19 до 25 година одабрати укупно два најбоља рада (2 тима).

9. Награде

Осам тимова ученика средњих школа (по два из сваке земље у сливу ријеке Саве) и два тима младих узраста од 19 до 25 година чији радови буду оцијењени као најбољи, биће за награду позвани да учествују на 11. Парламенту младих са слива ријеке Саве, чије је

одржавање предвиђено за крај септембра или почетак октобра 2023. у Љубљани (Словенија) с покривеним трошковима превоза, смјештаја и оброка.

Након завршетка Парламента младих, Савска комисија ће на интернет страницама Парламента младих (<http://sava-youthparliament.com/>) и Савске комисије (www.savacommission.org) објавити радове с којима су тимови учествовали на конкурс.

10. Сажетак рокова:

- 17.3.2023. – 24.5.2023. – заступање радова;
- 30.3.2023. од 12:00 до 13:30 – on line семинар
- 1.6.2023. – представљање радова на online радионици
- 1.9.2023. – објава резултата конкурса на веб страницама Савске комисије и Парламента младих;
- Крајем септембра/почетком октобра – 11. Парламент младих са слива ријеке Саве

11. Додатне информације

За више информација о конкурс можете се обратити Ани Маринић (тел.: +385-1-4886960, е-маил: isrbc@savacommission.org).